

ת"פ 20051/12/17 - מדינת ישראל נגד שלום אבשלום אהרן

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 20051-12-17 מדינת ישראל נ' אהרן (עציר) 02 דצמבר 2018

לפני כבוד השופטת מיכל ברק נבו
מדינת ישראל בענין

המאשימה

על ידי ב"כ עו"ד מיטל אילן - פמ"מ

נגד

שלום אבשלום אהרן (עציר)

הנאשם

על ידי ב"כ עו"ד חן הולנדר

גזר דין

הרקע וכתב האישום

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום בעבירות של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 [פקודת הסמים]; החזקת נשק, לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 [חוק העונשין]; הצתה, לפי סעיף 448 לחוק העונשין; השמדת ראיה, לפי סעיף 242 לחוק העונשין; והפרעה לשוטרי במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק העונשין.

ביום 24.6.18, הודיעו הצדדים כי גובש ביניהם הסדר טיעון, שאותו הציגו בדיון ביום 1.7.18. לפי ההסדר, הנאשם יודה ויורשע בעובדות כתב האישום כמו שהוא, וישלח לתסקיר שירות מבחן בטרם הטיעונים לעונש. בהתאם, הורשע הנאשם בעבירות שבכתב האישום, כפי שפורטו לעיל.

במסגרת ההסדר, הוסכם בין הצדדים כי לעניין העונש, תעתור המאשימה להטלת 45 חודשי מאסר, לצד קנס כספי, בעוד ההגנה תטען כרצונה לעניין רכיבים אלו; הצדדים יעתרו במשותף להטלת מאסרים מותנים בכל העבירות שבכתב האישום; לעניין רכיב הפיצוי, ההגנה תטען כרצונה, בעוד המאשימה תגיש תצהיר נפגע עבירה ותבקש פיצוי על בסיסו. עוד הסכימו הצדדים לעתור במשותף להכרזה על הנאשם כסוחר סמים, ולחילוט פריטים מוסכמים. באותו יום הכרזתי על הנאשם כסוחר סמים בהתאם לסעיף 36א(ב) לפקודת הסמים, והוריתי על חילוט רכושו, כפי שמפורט בעמודים 14 - 15 לפרוטוקול מיום 1.7.18.

2. על פי הודייתי, במועד הרלוונטי התגורר הנאשם בשכירות ביחידת דיור בעיר רחובות. ביום 30.11.17 בסמוך לשעה 22:00, הגיע כוח משטרה לבצע חיפוש על פי צו, השוטרים דפקו על דלת יחידת הדיור, ולשאלת הנאשם הודיעו כי מדובר במשטרה. לשמע תשובת השוטרים, אחז הנאשם בשקית ובה סם מסוכן, הניח אותה על המיטה בחדר השינה, והציתה באמצעות מצית. בנוסף, שבר הנאשם טלפון סלולרי שהיה ברשותו. כתוצאה מהצתת השקית, התלקחה שריפה

ביחידת הדיור, כאשר כל אותה עת ביקשו השוטרים מהנאשם לפתוח את הדלת, תוך שהסבירו לו כי קיים חשש לחייו, אך הנאשם לא נענה. לאחר שהבחינו השוטרים בהתפשטות האש, ובעשן היוצא מחלונות יחידת הדיור, ניסו לפתוח את הדלת באמצעות פטיש והזעיקו כוח כיבוי אש וניידת מד"א. עם הגעת כוח כיבוי האש למקום, פרצו כבאים את הדלת, נכנסו ליחידת הדיור, חילצו את הנאשם וכיבו את השריפה. בחיפוש שנערך נמצאו שני רימוני הלם, וקנביס במוקדים שונים (2,237.52 גרם ועוד כמות שאינה ידועה, בחדר השינה; וכן 85.63 גרם במטבח). כתוצאה ממעשי הנאשם, נגרם נזק רב למיטה, ונזקי אש ועשן כבדים ליחידת הדיור.

3. יצוין, כי הנאשם ביקש שקטע מסוים מתוך הטיועונים לעונש, ייטען בדלתיים סגורות. מדובר בנושא רגיש, הקשור לעברו, שבו עשה שירות מסוים למען המדינה. כך אכן היה ולכן כל הקשור בנושא זה, לרבות איזכור הענין בתסקיר שירות המבחן, יכונה "השירות".

תסקיר שירות המבחן

4. בתסקיר מיום 2.9.18, פורטו מהלך חייו ונסיבותיו האישיות של הנאשם: בן 26, גדל בירושלים ועבר ממנה על רקע חשש לשלומו, כך לדבריו, בשל "שירותו". בגיל 16 חלה במחלת עור (ויטילגו), שהביאה להתדרדרות במצבו הנפשי, תוך שהוא ממעט לצאת מהבית ולהיחשף. הנאשם תאר קושי בהסתגלות ומעבר בין מסגרות על רקע קשייו בקבלת סמכות. בכיתה י' עזב את בית הספר ועבד בעבודות מזדמנות, ניהל קשרים שוליים וביצע עבירות, שבגללן לא גויס לצבא. בתסקיר הוזכרה משפחת הנאשם, המוכרת לרשויות הרווחה וטופלה בעבר בשל קשיי תקשורת בין ההורים וקשיים כלכליים, כאשר אחיו מוכר לשירות בריאות הנפש, ואביו מתקיים מקצבת נכות.

לעניין עברו הפלילי של הנאשם, צוינו שלוש הרשעות בבתי משפט לנוער בעבירות רכוש, מרמה, אלימות וסמים מהשנים 2006 - 2011. בעברו נשא שני עונשי מאסר בעבודות שירות, וכיום תלוי ועומד נגדו תיק בגין עבירות סמים, הפרעה לשוטר והפרת הוראה חוקית, שבגינה לא הוגש כתב אישום. בהתייחס לעבירות הנוכחיות, מסר הנאשם כי הותקף בביתו כשבוע לפני האירוע, והחזיק את הנשק מתוך תחושת פחד וחוסר אמון ביכולת המשטרה להגן עליו. עוד מסר כי הסמים הם לשימוש העצמי, וכי קנה כמות גדולה כדי להזיל עלויות. באשר להצתה והשיבוש, מסר כי שרף את הסמים ושבר את מכשיר הטלפון מתוך כוונה למנוע את תפיסתם, ושלל כוונה להצית את הדירה. שירות המבחן סבר כי הנאשם נוטה לצמצם מחומרת העבירות, ומשליך את האחריות על גורמים חיצוניים.

באשר לשימוש בסמים, מסר הנאשם כי החל בצריכתם בגיל 16, באופן מזדמן, עד שבהדרגה הפך השימוש לקבוע, אולם אינו תופס עצמו כמכור ובעברו תקופות של ניקיון מסמים. הנאשם ביטא הבנה לפגיעת הסמים בתפקודו והביע רצון בגמילה, אך להתרשמות שירות המבחן המוטיבציה חיצונית בלבד ונעדרת מודעות למורכבות המצב. בהליך המעצר בתיק הנוכחי, זומן הנאשם מספר פעמים למסירת בדיקות לגילוי ממצאי סם, אך הגיע לבדיקה אחת בלבד ובה עלו ממצאים חיוביים לצריכת קנאביס.

בהיכרות עם הנאשם בהליך המעצר, התרשם שירות המבחן מדפוסי התנהגות שוליים ועמדות מקלות באשר לצריכת חומרים פסיכואקטיביים, כשסביבתו החברתית של הנאשם מגבירה את הסיכון. על רקע אלו העריך כי תנאי מעצר הבית שהוטלו אינם מספקים וכי קיים סיכון להפרתם. הנאשם אכן נעצר בשל הפרת תנאי מעצרו ב-24.4.18, ובתסקיר מעצר משלים שנערך, שוב צוינו דפוסים אימפולסיביים, היעדר גבולות פנימיים וקושי להיענות לגבולות חיצוניים. עוד צוין קושי

שביטא הנאשם סביב המפגש עם אוכלוסיית בית המעצר. הנאשם תאר מצב רוח ירוד, וציין ניסיונות פגיעה עצמית סביב הליכים קודמים. קצינת המבחן התייחסה גם למידע שהתקבל משירות המבחן לנוער, שלפיו הנאשם מוכר למערכת מגיל 14, כשלאורך ההיכרות לא ניצל הזדמנויות שניתנו לו, והמשיך לבצע עבירות ולהשתמש בסמים. בין השאר, בשנת 2010 שולב בקהילה הטיפולית "מלכישוע", אך לא הצליח לגייס כוחות ועזב לאחר זמן קצר.

גם בעת הנוכחית, ביטא הנאשם חוסר אמון בגורמי הטיפול בבית המעצר והביע תחושות ייאוש ממצבו. הנאשם תאר מחשבות אובדניות, ושירות המבחן סבר כי אינו מכין עצמו רגשית לאפשרות שיידון למאסר. שירות המבחן התרשם מצעיר בלתי מגובש, שגדל במשפחה חסרת כוחות וסבל מהזנחה רגשית וחינוכית, נחשף לסביבה שולית ובעייתית, ולאורך השנים משתמש בסמים ומעורב בעבירות על החוק. לנאשם קושי ניכר בהתמודדות עם מחלת העור שממנה סובל, ושהשפיעה על מצבו הרגשי עוד מגיל ההתבגרות. קצינת המבחן הבינה את ביצוע העבירות על רקע קשריו השוליים של הנאשם, דפוסי עבריינות מושרשים ושימוש בסמים, תוך שהוא מצמצם מחומרת העבירות ואינו מקבל אחריות על ביצוען.

באשר לרמת הסיכון הנשקפת מהנאשם, התייחס שירות המבחן להסתבכויותיו החוזרות עם החוק, צריכת חומרים פסיכואקטיביים והיעדר הרתעה משמעותית מסנקציות קודמות. עוד התייחס להסלמה האחרונה בהתנהגותו, ביכולתו להתמודד עם הצבת גבולות, ובבחירותיו באשר לגישה לנשק ולתחמושת, וקיומם של קשרים שוליים גם בתחום זה. קצינת המבחן סברה כי קיימת רמת סיכון בינונית להישנות התנהגות אלימה, שרמת חומרתה בינונית אף היא. באשר לגורמי הסיכון לשיקום, התייחס שירות המבחן לגילו הצעיר של הנאשם, למאמציו לתפקד באופן תקין בתחום התעסוקה ורתיעתו מההליכים המשפטיים במסגרת מעצרו הנוכחי, וכן לגילוי של מוטיבציה ראשונית, אף אם חיצונית באופייה, לגמילה מסמים.

על רקע כל אלה, שירות המבחן התרשם כי הנאשם נעדר מודעות מספקת ומוטיבציה פנימית כדי לערוך שינוי משמעותי באורחות חייו, ועל כן לא בא בהמלצה להעמידו בצו מבחן. קצינת המבחן סברה כי ענישה בעלת גבולות ברורים, שתמחיש לנאשם את חומרת מצבו וחומרת העבירות שביצע, תהווה עבורו גבול חיצוני ברור, והולמת את מצבו.

טיעוני הצדדים לעונש

5. ראיות לעונש: מטעם המאשימה הוגשו תצהיר נפגע עבירה (ע/2), וחוות דעת שמאי לעניין הנזק שנגרם עקב השריפה (ע/3).

בתצהיר נפגע העבירה של מר **אביב עמרני** מיום 1.12.18, מסר, בין השאר, כי הנאשם סיכם איתו שישפץ את הדירה על חשבוננו, ובהמשך שלח אדם שהציג עצמו כקבלן. במשך שלושה חודשים נטען כי אותו אדם משפץ, אלא שבפועל המשפץ היה מגיע כפעם בשבוע, ובתום שלושה חודשים מצב הדירה כמעט לא השתנה. עמרני הודיע לנאשם כי אינו מעוניין בהמשך השיפוץ מטעמו, ולדבריו ניסה להגיעו עמו להסכם אך הנאשם לא רצה בכך, ולכן המתלונן הביא שמאי שיעריך את הנזק לאחר עזיבת אותו משפץ. עמרני מסר כי עקב הנזקים לא יכול היה להשכיר את הנכס, על אף שנדרש לשלם שכר דירה בעצמו, וכי צ'קים חזרו לאור צו עיקול של בית משפט. עוד מסר עמרני כי שלח מכתבי הוצאה לפועל לנאשם.

חוות דעת השמאי **ויקטור מגידש** מיום 26.6.18, התבססה על ביקור בדירה ביום 14.2.18, שם פגש השמאי במר עמרני שהציג בפניו את הנזקים. השמאי ציין כי הבחין בנזקים למבנה ובפריטי תכולה שנותרו מונחים בחצר, ופירט את העבודות שתדרשנה לתיקון הנזקים, בסך כולל של 88,040 ₪.

מטעם ההגנה הוגשה פנייה של ב"כ הנאשם מיום 17.10.18 (**ענ/1**), שיועד למפקד ולקצינת האסירים בבית המעצר ניצן, בו שוהה הנאשם. בפנייתו ציין הסנגור כי הנאשם תאר בפניו התמודדות עם מצב בריאותי קשה, וכן תיאר בפני משפחתו מחשבות אובדניות וייאוש ממצבו בבית המעצר. עוד צוין כי לאחרונה חלה התדרדרות נוספת ומשמעותית במצב הנפשי של הנאשם, המבטא סבל וקושי המעיבים על תפקודו, וחש בייאוש הולך וגובר. נוכח אלו, ביקש להשגים ולבחון מקרוב התפתחויות במצבו. נציגת בית המעצר, בתגובה מיום 18.10.18, מסרה כי הפנייה התקבלה והועברה להמשך טיפול.

טיעוני המאשימה

6. התובעת עמדה על הערכים המוגנים שנפגעו בעבירות הנדונות. בעבירת הסמים קיימת פגיעה בשלום הציבור ושלטון החוק. עבירות סמים הן בבחינת מגיפה ממארת, הרסנית ומדבקת, ורבות נאמר על הצורך במיגורה. באשר להצתה, טענה כי נפגע הערך של ביטחון הציבור וזכות הקניין, והפנתה לע"פ 5065/16 **פלוני נ' מדינת ישראל** [22.12.16] לעניין חומרתה הרבה של העבירה. באשר לעבירות הנשק, הערכים המוגנים הם שמירה על גופו ונפשו של אדם, וביטחונו של הציבור. ב"כ המאשימה עמדה על החומרה שבעבירות נשק, הנובעת מכך שהשימוש הוא הרסני ומטרתו פגיעה באחר, לצד החשש לתאונות שעלולות להיגרם מהחזקתו. התובעת הפנתה לע"פ 3156/11 **ג'מיל זראעיה נ' מדינת ישראל** [21.2.12], שם נקבע כי עבירות הנזק מקימות פוטנציאל להסלמה עבריינית ויוצרות סיכון ממשי לשלום הציבור וביטחונו.

בהתייחסה ל**נסיבות הקשורות בביצוע העבירות**, עמדה התובעת על חומרתן, שלטענתה מחולקת לשני ראשים מרכזיים שהסכנה בהם חמורה ביותר: החזקת הסמים ורימוני ההלם והסתרתם בדירה; ועבירת ההצתה. חומרה נוספת טמונה בזלזול ברשויות אכיפת החוק. ב"כ המאשימה טענה כי הנאשם הבין שמאחורי הדלת נמצאים שוטרים, ועשה ככל העולה על רוחו כדי להסוות מהם את הסמים: שבר את המכשיר הסלולרי שלו, שרף את הסמים, ולאור חששו שיתגלו הנשקים, סירב להתפנות מהדירה אף כשעלתה בלהבות. נסיבה מחמירה נוספת מצאה בכך שהנאשם יכול היה בכל שלב לעצור את הסלמת האירוע, ושהתנהגותו מלמדת שאינו בוחל באמצעים כדי להסוות את מעשיו, גם כשמדובר בסיכון חיי אדם. הנזק שנגרם מהווה גם הוא נסיבה מחמירה. התובעת טענה לפגיעה ממשית, המגובה בהצהרת נפגע עבירה ובדוח שמאי, לצד פגיעה פוטנציאלית, לאור רימוני ההלם שיכולים היו להתפוצץ, וההצתה שיכולה הייתה להתפשט לדירות אחרות ולשוטרים. עוד נסיבה מחמירה נובעת מהמניע לביצוע עבירת ההצתה - הסוואה בכל דרך אפשרית של הסמים ורימוני ההלם, מפני רשויות החוק. העבירות של השמדת ראיה והפרעה לשוטר הן חלק מהתנהלות הנאשם, שלא בחל בפגיעה ובהפרעה לרשויות החוק ואף סיכן אותן.

לעניין הענישה הנוהגת, הגישה ב"כ המאשימה פסיקה בעבירות נשק, ופסיקה המתייחסת לעבירות סמים בכמויות פחותות שבגינן נגזרו עונשי מאסר בין 12 ל-18 חודשים, ולעתים פחות מכך, לדוגמה בת"פ 54116-09-16 (שלום ב"ש) **מדינת ישראל נ' אברהם** [25.12.16], שם נקבע כי המתחם נע בין 6 ל-18 חודשי מאסר. לאור העובדה שהוסכם כי המאשימה תעתור לעונש כולל, ביקשה התובעת לקבוע כי המתחם בעבירות הנשק ובעבירה של הפרעה לשוטר הוא בין

שנתיים לארבע שנות מאסר. באשר לעבירת ההצתה, הפנתה לע"פ 48/10 חליל נ' מדינת ישראל [7.6.10], שם דובר בעבירות הצתה והפרעה לשוט, לאחר שהנאשם השליך מהגג חפצים ולאחר מכן הצית והשליך בקבוק לעבר כלי רכב שעלה באש. המדובר היה באדם צעיר, ללא עבר פלילי, שנגזרו עליו 30 חודשי מאסר, וערעורו נדחה. בעניין הנאשם שבפנינו, טענה כי מדובר במספר עבירות ולכן ביקשה להיעתר לעמדתה ולהטיל 45 חודשי מאסר כעונש ראוי.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, התייחסה ב"כ המאשימה לעברו הפלילי של הנאשם, שלו הרשעה משנת 2012 בעבירות סמים והפרעה לשוט, ובעקבותיה נשא בעונש של שישה חודשי מאסר בעבירות שירות. בשנת 2012 הורשע הנאשם גם בעבירות של ניסיון פריצה לבניין, איומים וזיוף, שגם בגין הוטלו עליו שישה חודשי מאסר שנישאו בעבודות שירות. עוד צוינה הרשעת הנאשם בעבירות רכוש משנת 2008 בבית משפט לנוער. בנוסף, עמדה התובעת על שיקולי הרתעת היחיד והרתעת הרבים, וביקשה שגזר הדין יבטא מסר ברור של גמול בעבירות הנידונות. עוד ציינה כי אף אם יטען ב"כ הנאשם כי זה ניסה לתקן את הנזק, הרי שמתצוהיר נפגע העבירה ומדוח השמאי עולה שאין קורלציה בין תיקון הנאשם לבין סכום הנזק, ולא הוצגו אסמכתאות או סכום שהנאשם הוציא על מנת למזער את הנזק.

לאור האמור, עתרה ב"כ המאשימה להטיל על הנאשם 45 חודשי מאסר. עוד עתרה להטלת מאסר על תנאי, קנס כספי, פיצויים לנפגע העבירה, ופסילה בפועל מלנהוג ברכב ולהוציא רישיון נהיגה. לעניין הקנס, טענה התובעת כי לעבירות שבוצעו, בפרט עבירת הסמים, יש רכיבים כלכליים, ומשכך עתרה לפסוק קנס הולם. עוד ציינה כי צו החילוט שניתן אינו חלק מהעונש, אלא מדובר ברכיב נפרד ומטרתו להשיב את הכספים שמקורם בסמים.

טיעוני ההגנה

7. בטרם טען ב"כ הנאשם לעניין המתחם וגזירת העונש בתוכו, ביקש לעמוד על נקודה שלגישתו קשורה קשר הדוק בעונש שיש להטיל במקרה זה. מדובר באותו נושא שכונה "השירות" שעשה הנאשם, ועל כן לא אפרט את הטיעון בנושא זה, אך לקחתי אותו בחשבון. הסנגור ציין שהנאשם עמד במלוא התחייבויותיו במסגרת "השירות". בשל "השירות" שילם הנאשם מחיר אישי כבד, לרבות "הגליה" מעיר הולדתו, מעבר לדירות שונות בארץ, תוך שנמנעה ממנו האפשרות לקשר עם מעגליו החברתיים והמשפחתיים, לרבות הוריו, שידעו על עצם "השירות" אך לא על טיבו, כך שהנאשם בגילו הצעיר נאלץ להתמודד עם הלחצים הללו ולשאת מעמסה כבדה זו לבד.

ב"כ הנאשם ביקש להתחשב במספר נתונים משמעותיים בעת גזירת העונש, בנוסף לטענות שפורטו בחלק החסוי: הודאת הנאשם, מחלתו, מצבו המשפחתי, מצבו הנפשי הרעוע שהוזכר גם על ידי שירות המבחן, העובדה שהנאשם מצוי תחת איום מתמיד הקיים גם במסגרת מעצרו, על אף המאמצים הרבים שעושה שב"ס למגר את הפגיעה הפוטנציאלית. הסנגור חזר על האמור בתסקיר באשר לאורח חייו של הנאשם וקשייו לאורך השנים. בפרט הדגיש את הרקע המשפחתי הקשה ממנו הגיע - אביו של הנאשם נכה, ואחיו סובלים גם הם מבעיות בלתי מבוטלות. הנאשם תמיד היה תקוות המשפחה, שכן זו מוכרת שנים רבות לרשויות הרווחה בשל מצב כלכלי קשה ובשל מצבם הרפואי והנפשי של הוריו. משפחת הנאשם סמכה עליו שיהווה עמוד התווך שלה ויסייע בפן הכלכלי והנפשי, כאשר טרם מעצר הנאשם ועל אף ריחוקו הפיזי מבית המשפחה, היווה גורם מאחד ונחלץ לעזרת משפחתו. ב"כ הנאשם התייחס לעברו הפלילי, שהוא ישן, כאשר הרשעתו האחרונה של הנאשם היא משנת 2011, וגם היא בעבירה של החזקת סם לצריכה עצמית, דבר המלמד על אורח חיים תקין ונורמטיבי משך כמעט עשור.

עוד התייחס ב"כ הנאשם לחרטה שהביע הנאשם בפני שירות המבחן. הנאשם תיאר את נסיבות החזקת הנשק מתוך חשש מתמיד לחייו ולאור העובדה כי מספר ימים קודם לכן הותקף באכזריות, כאשר גם המתלונן בתיק הנוכחי, שאינו בעל אינטרס בטובת הנאשם, העיד כי שמע צעקות מיחידת הדיור וכי ככל הנראה הרביצו לו. הסנגור טען כי הדבר מצביע על העולם המסתורי והקשה שבו מצוי הנאשם, וממנו ייאלץ להשתקם ולבנות את חייו מחדש עם צאתו ממאסר. בהתייחסו לתסקיר שירות המבחן, עמד הסנגור על הודאת הנאשם בפני שירות המבחן כי ביקש לשרוף את הקנאביס כדי למנוע מהמשטרה לתפוס את הסם, ומכאן שהנאשם לא התכוון להצית את הדירה. לטענתו, לא מדובר במקרה קלאסי של שילוח אש במזיד, אלא באירוע שיצא משליטה, שבו הנאשם נכנס ללחץ ופחד שהמשטרה תתפוס את הקנאביס שהחזיק. לכך הוסיף כי שעה שהנאשם הבין שהדירה מתחילה להתלקח, ניסה למנוע את התפשטות הדליקה, אולם בשל מהירות ההתלקחות לא הצליח לכבות את האש.

הסנגור טען כי הנאשם הוא קורבן של מציאות חייו, נולד למשפחה מורכבת בעלת תמיכה חלשה, וכאמור בתסקיר סבל מהזנחה רגשית וחינוכית. לגישתו מדובר בתסקיר עצוב של שירות המבחן, שהתרשם כי הנאשם למעשה גדל לבדו. כמו כן, הערכת שירות המבחן שלפיה רמת הסיכון מהנאשם היא בינונית, נובעת מכך שאין בו דפוסים אלימים. ביחס לגורמי השיקום דומה כי הנאשם התאמץ בשנים האחרונות לתפקד בפן התעסוקתי, וגילה מוטיבציה לגמילה מסמים. הסנגור מסר כי הנאשם רצה לפנות לגמילה עת היה משוחרר ממעצר, אולם המאשימה התנגדה בתוקף ולבסוף הניסיון מצד הנאשם לא צלח. עוד הזכיר כי הנאשם קיבל על עצמו את הסדר הטיעון מבלי שהובטח לו דבר לעניין העונש, לא הערים קשיים ביחס לחילוט, והסכים לו כחלק מרצונו לכפר על טעויותיו. באשר לאמור בפרוטוקול החסוי, נטען כי עולה התחושה שסמוך לאחר מילוי התחייבותו במסגרת "השירות", נעזב הנאשם להתמודד לבדו עם החיים, תוך שהוא מנוע מלשוחח עם אנשים ולהגיע למקומות מסוימים, ומדי יום נאלץ להתעורר למציאות בלתי אפשרית, בפרט לאדם דל אמצעים כמו הנאשם.

בהתייחסו להצהרת נפגע העבירה ודוח השמאי, טען הסנגור כי אין באפשרות ההגנה להתמודד ולבדוק את המידע, אין לה גישה לדירה או יכולת לבוא בדברים עם בעליה, שהוא עד בתיק. הסנגור טען כי הנאשם שלח בעלי מקצוע למקום, ואף נתן לבעל הדירה 5,000 ₪, אלא שזה זיהה הזדמנות לדלות סכום כסף מעבר לנזק הקונקרטי. עוד הפנה לכך שמתצהיר נפגע העבירה עולה כי ננקטים הליכים אזרחיים נגד הנאשם, שיאלץ להתמודד עם חוב בצאתו ממאסר. לפיכך טען כי לא יהיה ראוי לאפשר לבעל הדירה לעקוף את סדרי הדין האזרחיים ולקבל פיצוי שאינו סביר ביחס לנזק הקונקרטי שנגרם לדירה.

ב"כ הנאשם התייחס למכתב שהגיש לשב"ס (ענ/1, שתכנו פורט לעיל), וציין כי הנאשם עצור באגף טעוני הגנה, כאשר לאחרונה עצור אחר באגף ארב לו, כפת אותו, הכניס אותו למקרר תעשייתי גדול וסגר אותו שם, עד לבואם של סוהרים שהוציאו אותו. מדובר היה באות אזהרה לנאשם, כי בפעם הבאה יתכן וההתעללות תעלה מדרגה. לאחר הפנייה לבית המעצר, הועבר הנאשם לכלא השרון, אולם גם שם מקומו לא בטוח. הנאשם חווה את מעצרו כתקופה קשה ביותר, בוכה מדי יום וחושש לחייו.

באשר לנסיבות ביצוע העבירה, טען הסנגור שלא קדם לה תכנון, אלא הסיבה לביצוע עבירת הנשק היא חשש הנאשם לחייו, והסיבה לעבירת ההצתה היא הלחץ הכבד שנתקף נוכח הגעת המשטרה. באשר לנסיבות שאין קשורות בביצוע העבירה, הפנה ב"כ הנאשם לכלל טיעוניו לעיל, וטען כי הנאשם עונה על כל הפרמטרים הנמנים בחוק כנסיבות לקולה, לדוגמה פגיעת העונש בנאשם שהיא משמעותית, שכן עונש מאסר יוביל להתמודדות קשה נוכח הנסיבות שפורטו ולאור העובדה שמדובר במאסר ראשון. העונש יפגע משמעותית גם במשפחת הנאשם, שכאמור

בתסקיר היא משפחה קשת יום, שבן טיפוחיה נמצא בכלא והדבר מקשה על אורח החיים הקשה שלה ממילא. עוד שיקול לקולה הוא שיתוף הפעולה עם רשויות החוק, והתנהגות חיובית של הנאשם ותרומתו לחברה. הסנגור ביקש כי אלה יקבלו משקל משמעותי לטובת מיקום הנאשם בתחתית המתחם שסוכם בין הצדדים, שלהבנתו עומד על 0 עד 45 חודשי מאסר.

ב"כ הנאשם הגיש פסיקה לגבי מקרים שברובם הטיעון לעונש נותר פתוח, בהיעדר הסכמה עונשית של הצדדים, וטען כי בתי המשפט גזרו עונש הכולל חודשי מאסר ספורים לעבירה החמורה שלפניי - עבירת ההצתה - וגם זאת כשנלוו לה עבירות נוספות. הסנגור ציין כי אינו מבקש להציג "פסיקת קצה" של גזרי דין ללא רכיב מאסר, מתוך הבנה שהנאשם במעצר כבר חצי שנה וככל הנראה יוטל עליו עונש מאסר. לכן הגיש פסיקה הכוללת נסיבות מחמירות, ושאינה כוללת נסיבות מיוחדות כפי שפורטו בפרוטוקול החסוי, בענייננו. עוד ציין כי הפסיקה שהוגשה לעניין עבירת הנשק נוגעת להחזקת אקדח, שלגביו נקבע כי הוא כלי הנשק שלצדו הענישה החמורה ביותר, בעוד בענייננו מדובר בשני רימוני הלם.

על רקע האמור, עתר ב"כ הנאשם להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם בתיק הנוכחי, שנכון ליום הדיון עמדה על שישה חודשים ושבע. לחלופין, ביקש לאפשר לנאשם לשאת את יתרת גזר הדין שיוטל בעבודות שירות, כחלק מהרצון להוציא אותו מכותלי בית הסוהר מהר ככל האפשר. לעניין הקנס, ביקש ב"כ הנאשם כי זה יהיה סמלי נוכח החילוט המוסכם, כאשר זה כמובן אינו מחליף את הקנס, אך הסכמת הנאשם לחילוט מלמדת על ניסיונו לשים את העניין מאחוריו. כמו כן, הקנס יפול על כתפי המשפחה.

דבר הנאשם

8. הנאשם בדברו האחרון התנגד לחלק מטענות התובעת, וטען כי הגזימה בדבריה. בפרט התייחס לנזק שגרמה הדליקה, וטען כי נשרפו רק כמה קירות ומזרון, כשלאחר מכן הביא אדם שתיקן, ונתן כסף לבעל הדירה, אך זה לא התרצה וביקש 30,000 ₪, ואף איים שיביא את השמאי, שהוא חבר של בעל הדירה. לבסוף מסר הנאשם כי הוא מתחרט על מעשיו, כי עשה טעות, וכי לא התכוון לשרוף את הדירה. באשר לרימונים טען שהושאר לבד על ידי המשטרה, שבמקום לבוא לעזור לו, באה לערוך חיפוש. הנאשם טען כי כשהשוטרים דפקו בדלת אמרו שזה השכן, ורק כשהנאשם התחיל להדליק את השקית צעקו "משטרה".

דין והכרעה

9. הצדדים הסכימו כי בעניינו של הנאשם יש לראות את כלל העבירות כאירוע אחד ולקבוע מתחם ענישה יחיד.

10. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם הם שמירה על בטחון הפרט והציבור, ועל הסדר הציבורי. כך בעבירות נשק, שלהן חומרה יתרה לאור פוטנציאל הנזק; כך בעבירות סמים, לאור היותן בגדר תופעה רווחת ומזיקה, שיש להילחם בה; בוודאי שכך בעבירת ההצתה, שבצדה ערך מוגן נוסף וחשוב של זכות הקניין והגנה על הרכוש. מידת הפגיעה בערכים הללו היא בינונית-גבוהה, שכן בצד פוטנציאל הנזק לאחרים בכל העבירות הללו, ההצתה אף גרמה לנזק ממשי בפועל.

11. נסיבות הקשורות בביצוע העבירה:

נסיבות ביצוע העבירות בענייננו חמורות גם הן. מעבר להחזקת הסם בכמויות גדולות, הנאשם החזיק בדירתו, הסמוכה לדירותיהם של אחרים, שני רימוני הלם. אין צורך להכביר במילים בעניין הסכנות ההרסניות הטמונות בהחזקת נשק, בוודאי כשנעשה הדבר על ידי אדם שאינו מנוסה בשימוש בו, באזור מגורים, אגב עשיית שימוש בסמים. הנאשם הצית את שקית הסם בחדרו, על גבי מזרון וללא הפעלת שיקול דעת באשר לסיכון שבכך, שאכן התממש כשהתפשטה האש אל קירות הדירה. יצוין עוד, כי הנזק הפוטנציאלי כשעסקין במגע של אש עם רימוני הלם, הוא עצום ובעל חומרה יתרה, אף שבנס לא התממש. מעשי הנאשם התמשכו על פני זמן, כשבכל רגע יכול היה לעצור את הארוע, אולם בחר בהסלמתו.

באשר לנסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות וטענת סנגורו כי חשש לחייו, סבורני כי אין לקבל טענה זו. גם בהתקיים נסיבות מורכבות כמו חשש הנאשם לבטחונו, שעליהן אעמוד בהמשך, אין באלה כדי להפחית מחומרת מעשיו, לאחר שהזדהו השוטרים מצדה השני של הדלת. יתרה מכך, גם אם יש בנסיבה זו כדי להפחית ולו במעט בחומרתן של חלק מהעבירות בהן הורשע הנאשם, אין בה כדי להסביר את כמויות הסם הגדולות, את הצורך דווקא ברימוני הלם כאמצעי הגנה, ובוודאי שאין בה כדי להסביר את עבירות ההצתה והשמדת הראיה, שנעשו במטרה ברורה להמלט מן הדין. בפרט לעניין עבירת הנשק, דומה כי הפחד של הנאשם מהווה דווקא נסיבה לחומרה, שכן שימוש בנשק מתוך חשש ופחד, הוא בעצמו אחד הסיכונים המשמעותיים שבעבירות נשק. יפים לעניין זה דברי השופטת ארבל בע"פ 3300/06 **אבוסינה נ' מדינת ישראל** [15.8.06] בפסקה 6: "יש ליתן משקל בכל מקרה לסיכון הגלום בכך שנשק בעל פוטנציאל קטילה מוחזק מבלי שיש עליו ועל בעליו פיקוח מוסדר של הרשויות, כאשר המחזיק נתון תמיד לסיכון שיתפתה לעשות שימוש בנשק, ולו ברגעי לחץ ופחד" (ההדגשה הוספה).

מדיניות הענישה הנוהגת:

12. שני הצדדים הפנו למספר לא מבוטל של פסקי דין, אולם חלקם הגדול אינו רלוונטי נוכח צבר העבירות המסוים בענייננו, או בשל נסיבות שאינן דומות. חלק מפסקי הדין מתייחסים רק לאחת מהעבירות, ובכך יש בהם כדי לסייע בבניית תצריף. אסקור את פסקי הדין הרלוונטיים, בקצרה.

פסיקת המאשימה

ברע"פ 7005/14 **דגן נ' מדינת ישראל** [30.11.14] המערער הורשע בגידול, הכנה, והחזקת סם לצריכה עצמית, לאחר שגידל בביתו כ-2,720 גרם קנאביס. הצדדים הגיעו להסדר, שלפיו התביעה תטען למתחם של 6 - 12 חודשי מאסר ותעתור לרף העליון, בעוד הסנגור יטען באופן פתוח. על המערער נגזרו 10 חודשי מאסר, כשבין היתר נלקחו בחשבון תסקיר שכלל המלצה למאסר, עבר פלילי וגידול בהיקף גדול, ומנגד - הודאה, נטילת אחריות, והעובדה כי מדובר היה בשימוש עצמי.

ע"פ 5220/09 **עוואודה נ' מדינת ישראל** [30.12.09], המערער, בעל אטלז, החזיק אקדח ומחסנית עם 11 כדורים, שאותם נהג להחזיק באטלז ובבית, ואלו נמצאו ברכבו כאשר הנשק טעון ומוכן לירי. המערער הורשע בהחזקת נשק ותחמושת ונגזרו עליו 15 חודשי מאסר. בקביעת העונש נשקלו עברו הנקי של הנאשם, חיי משפחה נורמטיביים, תפקוד תעסוקתי מאוזן, הודאתו והבעת חרטה מצדו, לצד תסקיר חיובי שהוגש. מנגד נשקלו חוסר הכנות מצדו בקשר למקור

הנשק, ופנייתו לקבלת רישיון נשק, שנדחתה.

ת"פ 18510-10-14 (מחוזי נצ') **מדינת ישראל נ' אחמד** [3.3.15], הנאשם הורשע בהחזקת נשק והחזקת סם שלא לצריכה עצמית, לאחר שהחזיק בדירתו אקדח, מחסנית וכדורים, רימון הלם, וחשיש במשקל של כ-550 גרם. לעבירות הנשק נקבע מתחם ענישה של 6 - 18 חודשים, לצד מתחם של עבודות שירות עד מאסר של פחות משנה בעבירת הסם. לנאשם עבר מורכב, משפחתו סובלת משלל בעיות והוא עצמו טופל ביחידה לנפגעי סמים תחת צו מבחן. מנגד הוזכרו עבר פלילי רלוונטי, ותסקיר שנמנע מהמלצה טיפולית. נגזרו 10 חודשים לעבירות הנשק ועוד 8 חודשים לעבירת הסם, במצטבר, קרי: 18 חודשי מאסר.

ע"פ 39557-01-14 (מחוזי ב"ש) **דעיס נ' מדינת ישראל** [1.5.14], המערער החזיק 340 גרם חשיש, אותם זרק מחלון הרכב כשנעצר במחסום והתבקש להזדהות. בתום ניהול הוכחות, הורשע בהחזקת סם שלא לצריכה עצמית ובשיבוש מהלכי משפט, ונגזרו עליו 12 חודשי מאסר, לצד הפעלת מאסרים מותנים בחופף ובמצטבר כך שסך הכל נגזרו 14 חודשי מאסר. באותו עניין היה המערער בעל עבר פלילי מכביד.

פסיקת ההגנה

בע"פ 8373/11 **פושקריוב נ' מדינת ישראל** [23.7.12], הגיע המערער לבניין שבו התגורר המתלונן, מצויד בחומר דליק, ושילח אש במוקדים שונים, לרבות מחוץ לדלת דירת המתלונן. המערער הורשע, תוך שנדחתה טענתו לסייג אי שפיות הדעת, בעבירות של הצתה והיזק במזיד, ונגזרו עליו 24 חודשי מאסר. ערעור הנאשם התקבל, נוכח מצבו הנפשי שאף שלא הקים סייג לאחריות, הצדיק הטלת שישה חודשי עבודות שירות חלף המאסר הממושך מאחורי סורג ובריח. בית המשפט שקל את העובדה שהמערער היה עצור במשך 11 חודשים, היותו נעדר עבר פלילי וסובל מתחלואות שונות.

ע"פ 8501/09 **בוכרע נ' מדינת ישראל** [10.8.10]: המערער שפך שני בקבוקים שמילא בחומר דליק בחנות מכולת, הצית פיסת נייר והשליכה לתוך החנות. האש התפשטה ונגרמו נזק רב לרכוש, וכוויות לכלבה של בעל המכולת. המערער הורשע בהצתה ונגזרו עליו 22 חודשי מאסר, שבערעור הופחתו לשישה חודשי עבודות שירות, נוכח נסיבות חריגות שארעו לאחר גזר הדין - טיפול משמעותי ותסקיר משלים מטעם שירות המבחן שתמך בענישה בדרך של עבודות שירות.

ת"פ 51207-09-12 (מחוזי חי') **מדינת ישראל נ' דכור** [30.9.13]: הנאשם הורשע בהחזקת נשק וירי באזור מגורים, לאחר שבעת עבודתו כרתך במפעל, ייצר כלי שסוגל לירות קליע ולהמית אדם, והחזיקו בביתו כשלוש שנים עד שנתפס בחיפוש. בנוסף, ירה מנשק חם במהלך חתונה, באזור מגורים. על הנאשם הוטלו 300 שעות של צ"צ ומאסר מותנה, לאור היותו נורמטיבי, נעדר עבר פלילי, עובד למחייתו ותורם לסביבה. הנאשם הביע חרטה, ובעניינו התקבל תסקיר חיובי שהמליץ על שיקום דרך ענישה חינוכית.

פסיקה נוספת

לעניין **עבירת ההצתה**, פסיקת בית המשפט העליון מלמדת על גישה מחמירה, שבמסגרתה מושטים עונשי מאסר בפועל באופן המבטא שיקולי גמול והרתעת הרבים. ברגיל, נוכח חומרתה הרבה של העבירה, לא ניתן להסתפק בעונש שאינו כולל רכיב משמעותי של מאסר בפועל (ע"פ 1951/14 **מקונן נ' מדינת ישראל** [15.2.15]). עם זאת, מתחמי

הענישה בעבירת ההצתה אינם אחידים, ותלויים בנסיבותיו של כל מקרה. בית המשפט התייחס לכך בשורה של פסקי דין, ביניהם ע"פ 1414/15 **מדינת ישראל נ' פדר** [15.4.15], שם צוין כי קשת המתחמים נובעת משיקולי ענישה משתנים, וביניהם **תוצאות המעשה, פוטנציאל הסיכון לחיי אדם ולרכוש, תכנון מוקדם, ועבר פלילי של מבצע העבירה**. בעניין **פדר** דובר במי שהצית חנות שהייתה נעולה וריקה מאדם, והנזק שנגרם הוערך בכ-100,000 ₪. המתחם שנקבע עמד על 9 - 24 חודשים, ועל פדר נגזרו 12 חודשי מאסר בפועל. ערעור המדינה על קולת העונש התקבל, בקביעה כי המתחם שנקבע אינו חורג ממדיניות הענישה הנהוגה, אולם נסיבות המקרה מצדיקות החמרה מסוימת בתוך המתחם שנקבע. עונשו של פדר הוחמר כך שעמד על 18 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 7398/17 **אנטילאת נ' מדינת ישראל** [25.12.17] נדחה (נוכח אי התייצבות הנאשם הן לנשיאת עונשו, הן לדיון בערעור) ערעור של נאשם, שהצית מספר פחי אשפה במהלך הלילה, בסמוך לכלי רכב ובתי מגורים. כתוצאה ממעשיו נגרם נזק לפחים בלבד. בית המשפט המחוזי, בת"פ 37191-05-16 (מחוזי מרכז) **מדינת ישראל נ' אנטילאת** [25.12.17], קבע מתחם ענישה שנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר, והעמיד את עונשו על 28 חודשים. בגזירת העונש נלקחו בחשבון היעדר עבר פלילי של הנאשם, אל מול סירובו לשתף פעולה עם שירות המבחן.

בע"פ 5627/16 **חסנין נ' מדינת ישראל** [20.9.16] נמחק הערעור, בהמלצת בית המשפט, לאחר שטיעוני המערער נשמעו. באותו מקרה נאשם התהלך בשעת לילה בקרבת בתי עסק, שהיו סגורים אותה עת, והצית ערימת פסולת ורהיטים שנערמה לשם פינוי. האש התפשטה עד שכובתה על ידי כוחות הכיבוי, וגרמה לנזקים לחלקו החיצוני של המבנה הסמוך. בבית המשפט המחוזי, בת"פ 40148-09-15 (מחוזי מרכז) **מדינת ישראל נ' חסנין** [6.6.16], נקבע מתחם ענישה הנע בין 9 ל-24 חודשי מאסר, בהתחשב, בין השאר, בכך שלעבירה לא קדם תכנון, ובכך שהערימה שהוצתה כללה פסולת בלבד. לנאשם היה עבר פלילי מכביד ביותר, אך מנגד נשקלו החרטה שהביע, היותו אב לשישה ילדים, ובעיות רפואיות. על הנאשם נגזרו 17 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 7139/13 **צקול נ' מדינת ישראל** [23.1.14], נידון ערעור הנאשם על מאסר בן 24 חודשים שהוטל עליו, בגין עבירות של הצתה והיזק בודד. הנאשם דר בבית שבו התגוררו דיירים נוספים, הצית את חדרו באמצעות מצת וסדין, וברח. כתוצאה ממעשיו, נגרם נזק רב למבנה ולרכוש. בגזר הדין, נקבע מתחם ענישה הנע בין שנתיים לארבע שנות מאסר, אולם בערעור התקבלה הטענה כי המתחם חורג לחומרה ממתחם הענישה הראוי בנסיבות המקרה, וצריך שינוע בין שנה לשלוש שנות מאסר: המעשים בוצעו ללא תכנון מוקדם או הצטיידות מראש בחומרים מאיצי בעירה, הנאשם שלח אש בחדרו לאחר שהבחין כי דיירי המבנה אינם בבית, והנזקים שנגרמו היו מתונים יחסית. עונש המערער הופחת כך שעמד לבסוף על 18 חודשים, בין היתר על רקע נסיבות חיים קשות ומצב נפשי רעוע.

באשר לעבירת הנשק, גזירת העונש תיעשה, בין השאר, בהתבסס על סוג הנשק וכמותו. אלו רלוונטיים לקביעת מתחם העונש, והם שקובעים את פוטנציאל הנזק הכרוך בה (ע"פ 1323/13 **חסן נ' מדינת ישראל** [5.6.13]). בעניין **חסן**, נידון ערעורו של מי שהורשע בהחזקה, נשיאה וסחר בנשק, לאחר שמכר לסוכן משטרת רימון הלם תמורת 1,300 ₪. בגזר הדין מושא הערעור, נקבע מתחם ענישה הנע בין שנה לארבע שנות מאסר, ועל הנאשם נגזרו 24 חודשי מאסר. בערעור, על רקע הקביעות לעיל, התקבלה הטענה לפיה המתחם שנקבע הוא מעט מחמיר מדי, שהרי מדובר בנשק הממוקם נמוך בסולם החומרה, והגם שיש בכוחו לגרום נזק, אין הוא מסוגל להביא להרג ללא הבחנה. עם זאת, לא מצא בית המשפט הצדקה להתערב במתחם שנקבע, בהתחשב במגמה המתחייבת של החמרה בענישה בעבירות נשק, נוכח היקפן המתרחב, וזמינותו המדאגה של נשק שעלול להגיע לגורמים מסוכנים ולהוביל לתוצאות הרסניות. יתרה מכך, נקבע כי העונש האינדיבידואלי שנגזר נכנס בתוככי המתחם, אף אם היו נקבעים גבולותיו בצורה מעט שונה.

בע"פ 7386/13 עווד נ' **מדינת ישראל** [23.3.14], המערער הורשע בהחזקת נשק ועסקה אחרת בנשק, לאחר שהחזיק רימון הלם ובהמשך ביצע עסקה והעבירו לאדם אחר. על המערער נגזרו 18 חודשי מאסר, בתחתית המתחם שנקבע בין 18 חודשים ועד ארבע שנות מאסר. באותו עניין נדחתה עמדת שירות המבחן, שהמליץ על הטלת מאסר בעבודות שירות, לאור חומרת המעשים והצורך בהרתעה. ערעור הנאשם נדחה, כיוון שעונשו אינו חורג מרמת הענישה המקובלת בעבירות דומות. כן נדחתה טענתו כי היה מקום להעמיד את הרף התחתון של המתחם על שנת מאסר אחת, ונקבע כי העונש שהוטל הוא ראוי ומאוזן.

בעפ"ג 20599-04-17 (מחוזי ב"ש) **מירילשוילי נ' מדינת ישראל** [27.9.17], הורשע הנאשם בעבירות של החזקת סם לצריכה עצמית והחזקת נשק, לאחר שנתפסו בביתו רימון הלם וחשיש במשקל 0.7 גרם. בשים לב לכך שרימון הלם ממוקם נמוך בחומרתו, נקבע מתחם בין מאסר מותנה לשישה חודשי מאסר. באותו עניין הוצג הסדר, לפיו יופנה הנאשם לשירות המבחן לבחינת הרשעתו, והמאשימה תגביל עצמה למאסר מותנה. עתירת הנאשם להימנע מהרשעתו נדחתה, אולם נסיבות מקלות, דוגמת הודאתו, היותו נורמטיבי ותרומתו למדינה, הביאו להטלת מאסר מותנה. ערעור הנאשם נדחה, ונקבע כי טענתו שאין בכוחו של רימון הלם אלא להזיק ולהרתיע, אינה מפחיתה מחומרת המעשה. (ראו גם ע"פ 1462/12 **שוקרון נ' מדינת ישראל** [7.6.12], 5 חודשי עבודות שירות על מי שנשא רימון הלם והחזיק סכין; ות"פ 265-07-11 (מחוזי חי') **מדינת ישראל נ' נפתליב** [3.6.13], מאסר מותנה ו-400 שעות של"צ למי שהחזיק 2 רימוני הלם).

באשר ל**עבירת הסמים**, הנאשם בענייננו החזיק בכמות גדולה, שלרוב מתלווה לעבירה של גידול סם הקנאביס בשתילים. החזקת סם בכמויות גדולות שלא בדרך של גידול ושלא לצריכה עצמית, נידונה ברע"פ 1830/16 **רקבי נ' מדינת ישראל** [11.4.16], שם הורשע נאשם בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית, לאחר שהחזיק ברכבו 2.3 ק"ג חשיש מחולקים לעטיפות שונות. נקבע מתחם ענישה הולם שנע בין 6 ל-15 חודשי מאסר, ועל הנאשם, נעדר עבר פלילי, הוטלו 8 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 6753/09 **חמאמדה נ' מדינת ישראל** [18.1.10], נדחה ערעור נאשם שהחזיק 1.5 ק"ג חשיש והורשע בהחזקת סם שלא לצריכה עצמית. הנאשם נידון ל-8 חודשי מאסר, בצירוף תיק בעבירה של החזקת סכין. הערעור נדחה, תוך שהודגשו החומרה שבעבירת הסמים והצורך להילחם בנגע הסם. בית המשפט סבר כי העונש שהוטל, לא רק שאינו חמור, אלא יתכן שאף מעביר מסר שגוי לעבריינים פוטנציאליים.

בענייננו מדובר בצבר עבירות מתחומים שונים, ומלאכת קביעת המתחם היא מורכבת. במקרים שבהם נידונו חלק מהעבירות שבתיק דנן, נגזרו עונשים מגוונים. בע"פ 2978/18 **מדינת ישראל נ' אל רחים** [16.9.18] דובר בהחזקת נשק ונשיאתו, הצתה וחבלה במזיד. שני נאשמים הגיעו לבית המתלון, נאשם 1 ירה באויר כדי להפחיד את המתלון, ונאשם 2 שבר את חלונות כלי הרכב של משפחתו, שפך פנימה בנזין, והצית אותם. השניים נמלטו מהמקום בנהיגה פרועה עד שהתנגשו במכונית אחרת. נאשם 2 הורשע בעבירות דלעיל ונגזרו עליו 12 חודשי מאסר, בתוך מתחם שנקבע בין שנה לשלוש וחצי שנות מאסר. ערעור המדינה על קולת העונש התקבל, כך שעמד על שנה וחצי מאסר, נוכח נסיבות הביצוע החמורות ועבר פלילי רלוונטי. נאשם 1 הורשע גם בירי באזור מגורים, איומים וסיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, ונגזרו עליו 36 חודשים (במתחם של 3 עד 6 שנות מאסר), שבערעור הוחמרו ל-4 שנות מאסר.

בע"פ 5681/14 **מדינת ישראל נ' מוחמד טאטור** [1.2.15], נידונו עבירות של רכישה, החזקה, נשיאה והובלת נשק,

והפרעה לשוטרי. המערער רכש אקדח והחזיק בו, בכדורי סרק ובכדור אחד חי. תוך כדי מעצרו ניסה המערער לברוח, ובמהלך הארוע נגרמו לאחד השוטרים חבלות ברגלו. הערכאה הדיונית קבעה מתחם של 10 - 36 חודשים, משמצאה כי הנשק לא גרם לנזק, כי רוב התחמושת הייתה סרק ושטרתה ירי בשמחות. לאור נורמטיביות הנאשם ונכונותו לטיפול, חרג בית משפט קמא מהמתחם לקולה, כך שנגזרו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות. בערעור הוחמר העונש ל-8 חודשי מאסר, נוכח גישת בית המשפט בעבירות נשק ולצורך הרתעה.

בע"פ 7312/06 בוריה נ' מדינת ישראל [12.4.07] נידון ערעורו של נאשם שהורשע בהחזקת סם שלא לשימוש עצמי, תקיפה בנסיבות מחמירות, הפרעה לשוטרי, ומעשה פזיזות ורשלנות. הנאשם נהג ברכב שבו נמצאו 2.8 ק"ג חשיש ועוד 4.8 גרם קנביס. כשהתבקש על ידי שוטרים לעצור, החל בנסיעה מהירה ופגע ברגלו של אחד השוטרים. בגזר הדין מושא הערעור הוטלו 30 חודשי מאסר בפועל, וערעור הנאשם נדחה, בקביעה כי העונש שנגזר אינו חמור כלל, אם מביאים בחשבון את טיבן ופגיעתן של העבירות שבהן הורשע. נקבע כי במעשי המערער חומרה כפולה, שהרי לא רק שנתפס עם כמות גדולה של סם, אלא שהוא אף לא נרתע מהשוטרים וניסה להימלט, מעשים המעידים על היעדר מורא מהחוק, ושלא ניתן להצדיק את מעשיו בטענה כי נבעו מ"בהלה חמורה". עוד נשקלו הודאתו ומצבו הנפשי של הנאשם, שזהו עונש המאסר הראשון שלו.

13. נוכח פסקי הדין הנ"ל, בהתחשב בצבר העבירות בענייננו, ובשוני בין הנסיבות בענייננו למקרים שהובאו לעיל, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם בנסיבות העבירות דנן נע בין 24 ועד 48 חודשי מאסר.

14. מיקום הנאשם בתוך המתחם

במקרה שלפניי, שיקול משמעותי שמחייב הקלה הוא השפעת העונש על הנאשם. אף שבעבר הוטלו עליו מאסרים, אלה נישאו בעבודות שירות, וזהו מאסרו הראשון מאחורי סורג ובריח. נוסף על כך, הוא מאויים בכלא, כפי שעלה מטיעוני הסנגור, ואף הועבר בשל כך לבית סוהר אחר. השפעת המעצר עליו קשה, ונתתי דעתי לכך. עוד לקחתי בחשבון את השפעת העונש על בני משפחת הנאשם.

לזכותו של הנאשם, שקלתי את הודאתו בעובדות כתב האישום כפי שהוא, את מחלת העור שממנה הוא סובל והשפעותיה עליו, את מצבה הכלכלי הקשה של משפחתו, ואת מצבו הנפשי הרעוע, שהוזכר גם על ידי שירות המבחן. כמו כן, הבאתי בחשבון את ניסיונות הנאשם לתפקד בפן התעסוקתי בטרם מעצרו.

לחובתו של הנאשם שקלתי את היותו בעל עבר פלילי, לאחר שהורשע בעבר בקשת עבירות רחבה, שבגינן הוטלו עליו שני עונשי מאסר בעבודות שירות. עוד הבאתי בחשבון שיקולים של הרתעת היחיד והרתעת הרבים, המתחייבים בעיקר בעבירות החמורות יותר במקרה דנן - עבירות ההצתה, הסמים והנשק. בנוסף, וכפי שעולה מתסקיר שירות המבחן, הנאשם צורך סמים מגיל צעיר, בעל דפוסי התנהגות שוליים ועמדות מקלות באשר לצריכת חומרים פסיכואקטיביים. דומה כי הנאשם לא הורתע משמעותית מסנקציות קודמות שהוטלו עליו, וכאמור בתסקיר, נעדר מודעות מספקת ומוטיבציה פנימית על מנת לערוך שינוי משמעותי באורחות חייו. התסקיר בעניינו מתאר תמונה לא חיובית, כפי שפורט לעיל.

לצד כל אלה לקחתי בחשבון את הנסיבות הקשורות ב"שירות", שנשטחו בהרחבה בפרוטוקול החסוי, וזאת בשני

היבטים: האחד - התחשבותי בקשיים שמהם סבל הנאשם, וסובל עדיין, בשל אותו "שירות". השני - נתתי משקל לעצם נכונותו לעשות למען החברה (ולא אפרט מעבר לכך, מטעמים ברורים). עם זאת, לא ניתן לתת משקל רב מדי להיבט השני, שכן העבירות החמורות בתיק זה בוצעו לאחר תום ה"שירות", כך שלא ניתן לראות באותו "שירות" משום החלטה של הנאשם על תיקון, שינוי דרך וכיוון חיובי, אלא פסק זמן חיובי, שמשקלו מוגבל. אציין, שלא הובא לפני כל מידע לגבי השאלה אם הנאשם זכה בעקבות אותו "שירות" להקלות כלשהן בהעמדה לדין בעבר, כפי שמקובל בדרך כלל לתת.

נוכח כלל השיקולים, הגעתי למסקנה שיש למקם את הנאשם מעט מתחת לאמצע מתחם העונש שקבעתי.

15. **הרכיבים הכספיים:** בעת הטלת קנס, יש לקחת בחשבון את יכולתו הכלכלית של הנאשם לעמוד בנטל. עוד אקח בחשבון את העובדה שבכוונתי לפסוק פיצוי למתלון, וארצה שהנאשם יוכל לשלמו. שמעתי את דברי הסנגור באשר למצבה הכלכלי הקשה של משפחת הנאשם, לרבות הבעיות הרפואיות של אביו ואחיו, המוסיפות גם נטל כלכלי. בהתייחס לפיצוי למתלון לקחתי בחשבון את מגבלות ההגנה להתמודד עם טענות בדבר הערכת הנזק (השמאי לא הובא לעדות), ואת זכותו של המתלון להגיש תביעה לפיצויים בהליך אזרחי, ומהמידע שהובא לפני נראה כי אכן פתח בהליך לממש את זכותו זו.

סיכום

16. על יסוד כלל השיקולים שמניתי לעיל, החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בן 33 חודשים, שיימנו מיום מעצרו בתיק זה;

ב. מאסר בן 12 חודשים, אך הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר יעבור עבירת נשק מסוג פשע;

מאסר בן 8 חודשים, אך הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר יעבור עבירה לפי פקודת הסמים מסוג פשע או עבירת הצתה;

מאסר בן 4 חודשים, אך הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם בתוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר יעבור עבירת סמים מסוג עוון, עבירת נשק מסוג עוון, עבירה של השמדת ראיה, הפרעה לשוטר או תקיפת שוטר.

ג. קנס בסך 1,000 ₪, או 10 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-4 תשלומים שווים ורצופים, החל ביום 1.6.19 ובכל 1 בחודש בחודשים שלאחר מכן. אי עמידה בשני תשלומים רצופים במועד תגרור העמדת כל יתרת הקנס לפירעון מיידי.

ד. פיצוי בסך 8,000 ₪ לנפגע העבירה, בהתאם לפרטים שתמסור המאשימה במזכירות. הפיצוי ישולם ב-16 תשלומים שווים ורצופים, החל מיום 1.1.19 ובכל 1 בחודש בחודשים שלאחר מכן. אי עמידה בשני תשלומים רצופים במועד תגרור העמדת כל יתרת הפיצוי לפירעון מיידי.

ה. ניתן צו כללי למוצגים.

זכות ערעור כדין.

ניתן היום, כ"ד כסלו תשע"ט, 02 דצמבר 2018, בנוכחות הצדדים.